

Вірші у збірці поета-художника звучать, як різноголосні струни бандури. То мажорно надхненні, то притишено мінорні, то підносяться до публіцистичного звучання, то ліричною бентежністю торкаються душевних струн.

Любов до України, до свого рідного краю, до рідної Прилуччини, до сокровенного материнського ймення лежить в основі творів поета.

Не менш вдалою можна вважати і збірку того ж таки поета «Серця мого чорнобривці». Це сувенірне видання і насправді, ніби квітник жовтогарячих і запашних чорнобривців. Із заголовних літер кожного вірша, починаючи з найпершого, ви прочитаєте присвяту:

«Благословенному рідному
краю, дорогій матусі,
волелюбній матері-Україні
на любов і добро серця мого
чорнобривці».

Художнє оформлення збірок зроблене самим автором, його графічні роботи та малюнки пером не можуть лишити байдужим читача. І хочеться схилити голову перед талантом поета і художника.

Минулого року порадував він маленьких прилучан двома веселими і цікавими книжечками «Мур-Мур» та «Засць-писанкар». І знову ж таки поряд з веселими дотепними віршами чудове художнє оформлення.

Ім'я Борислава Степанюка добре відоме шанувальникам поезії. Його твори друкувались в різні роки різними видавництвами. У ювілейний для поета 1993 рік в прилуцькій друкарні була видана книга «Там за Удаєм-Рікою». Це книга нових і вже знаних поезій про рідний край.

А ось ще одна поетична збірка видана в місті: Олександр Забарний і Василь Охріменко написали «Пасторалі Полісся». Це книга, що виношувалась у серцях місцевих авторів протягом багатьох років.

Частина віршів вже знайома читачам, тому що свого часу вони друкувались на сторінках «Правди Прилуччини». Автори збірки — люди різні за віком і за поетичним сприйняттям світу. Проте їхню поезію об'єднує вміння бачити навколо себе прекрасне.

І, нарешті, останнє видання прилуцької друкарні — поетична збірка Н. Я. Ткаченко «Душа висвічує зорі». Це книга чистої як кришталь жіночої лірики.

Це лише кілька збірок, виданих в нашому місті, але без перебільшення можна сказати, що вони відкривають нову сторінку в історії літературного життя краю.

О. Ф. ЛУКАШ.

ЩЕ ОДНА КНИГА З ЕКОНОМІКИ

В 1995 році вийшла книга чернігівця В. Ф. Савченка з економічних проблем краю «Концепція і науково-методичні основи формування плану соціально-економічного розвитку Чернігівського регіону». Це вже третя книга автора за останні два роки. На цей раз матеріал опрацьований і праця надрукована у співавторстві з відомим київським економістом, доктором економічних наук, професором В. І. Пилою. До речі, теж уродженцем Чернігівської області.

Книгу характеризують поглиблений аналітичний підхід до матеріалу, всебічне висвітлення проблем економічного характеру, методичні та

методологічні рекомендації щодо формування концепції розвитку регіону, програми її реалізації та поточних планів соціально-економічного розвитку. Робота відноситься до науково-методичних і рекомендована до друку секцією вченої ради науково-дослідного економічного інституту Міністерства економіки України.

Чим же зумовлений вихід книги? Повністю поділяючи позицію авторів, скажу наступне:

при переході від адміністративно-командної до ринкової економіки однією з складових цього процесу вважався відхід від принципів територіального та державного планування. Цей підхід домінував протягом кількох років. До речі, ситуація практично не змінилась і на сьогодні. Навіть говорити про планування, так би мовити, не є правилом хорошого тону. Щоб впевнитись в цьому, досить проглянути наші газети та журнали, в тому числі і науково-прикладні, де можна прочитати про що завгодно, тільки не про роль планового механізму в житті держави.

В результаті таких принципів і, як наслідок дій, були ослаблені планові органи в центрі і на місцях, підірваний авторитет планових документів, відкинуті методологія та методика їх створення. Фактично була припинена розробка концепцій розвитку регіонів та програм по їх реалізації.

Планові документи на рівні держави взагалі перестали розроблятися. На рівні регіону (району, області) вони щорічно стали змінювати назву. А між тим директивний план, потім індикативний план, потім програма соціально-економічного розвитку — це зміни не стільки в назві, як в самій суті планування. Сумніви в доцільності планування, нечіткість позицій вищих органів влади в цьому питанні, відсутність своєчасного довгострокового, обгрунтованого і обов'язкового щодо виконання плану призвели до хаосу в здійсненні макроекономічних процесів, некерованості в проведенні приватизації, структурної перебудови промисловості та ряду інших найбільш важливих питань розвитку країни. Знизився економічний потенціал України, рівень життя її населення.

Ось яка думка авторів з цього питання: життя показало необхідність відновлення планування. План потрібно обгрунтувати, всебічно розглянути, затвердити в результаті детального обговорення. Після виконання цих процедур він повинен стати не просто директивним, а мати силу закону. Інакше як же ми будемо виконувати доходну (та і витратну) частину бюджету, який має силу закону.

Щодо розвитку регіону, то автори вважають, що тут необхідна розробка та реалізація трьох основних документів, які визначають його соціально-економічний стан:

1. Концепція розвитку регіону.
2. Довгострокова програма для досягнення завдань, поставлених в концепції.
3. Поточні плани, які забезпечували б розвиток у відповідності з програмою.

Особливу увагу, як видно і з назви книги, автори надають питанням життєдіяльності Чернігівщини. Найбільш вдалою, на мій погляд, є розробка основ концепції розвитку області. Не претендуючи на абсолютну правильність дослідження, В. І. Пила та В. Ф. Савченко в науковій роботі дають бачення виходу Чернігівської області з кризи, пропонуючи свою концепцію, вірніше, основні положення концепції, яка має бути розроблена більш широко і детально.

Розміри матеріалу при написанні рецензії не дають можливості детально зупинитись на цьому та інших розділах. На мою думку, було б доцільно надрукувати цю частину книги повністю. Незважаючи на те, що журнал по своїй тематиці гуманітарний та історичний, від висвітлення питань соціально-економічних перспектив регіону він тільки виграс в очах читачів. Адже їм ці питання ой які болючі і злободенні.

Скажу тільки, що в центрі концепції розвитку-жителі області. Автори детально зупиняються на напрямках зміни соціальної інфраструктури території, фінансової ситуації і форм власності, господарській та інвестиційній діяльності, використанні пріоритетів і так далі.

При цьому, на думку авторів дослідження, плановий підхід до розвитку регіону не повинен сковувати ділову енергію та ініціативу людей. Він необхідний для того, щоб встановити мету, «правила гри» і направити всі ланки народногосподарського комплексу на вирішення проблем, виконання завдань та досягнення вищезазваної мети.

Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок, що автори дослідження провели велику роботу. Науково-методична праця цікава для спеціалістів та науковців. Вона може бути використана в роботі управлінців всіх рівнів, планово-економічних служб і інших фахівців регіону.

Григорій КОЛЕСНИК.